EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

October 2022 | SL

Pogled s terena – 3. sezona, 21. epizoda – Ekološke nagrade in položaj ekoloških živil v Evropi

V tej epizodi obravnavamo ekološko kmetovanje in proizvodnjo ter potrošnjo ekoloških živil v okviru prve podelitve ekoloških nagrad EU. Te nagrade je septembra 2022 prejelo osem evropskih organizacij, ki izstopajo po svoji odličnosti vzdolž celotne ekološke prehranske verige – od najboljših ekoloških kmetij in regij do najboljših ekoloških MSP in restavracij. Kakšne so možnosti za uresničitev cilja EU, da bi do leta 2030 za 25 % kmetijskih zemljišč veljala ekološka pridelava? Ali ekološka živila prispevajo k prehranski varnosti in cenovni dostopnosti živil v času energetske krize in inflacije? Kako? To je samo nekaj vprašanj, ki jih obravnavamo z našimi gosti: **Petrom Schmidtom** (EESO), **Alexandrom Wugkom** (Lilla Bjers), **Michelom Pâqueom** (Ferme à l'Arbre), **Jörgom Daunkejem** (J. Kinski) in **Eddyjem Waxom** (POLITICO Europe). (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

UVODNIK

Uvodnik

Drage bralke in bralci!

Tokrat bi vas v uvodniku rad opozoril na dve prihodnji pobudi EESO, ki obravnavata največji vprašanji, s katerima se svet trenutno sooča: podnebno krizo in vojno v Ukrajini.

Od 6. do 18. novembra bo v Šarm el Šejku v Egiptu potekalo letno zasedanje **Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP27)**. Pomen tega zasedanja ne bi mogel biti večji, saj se je nujnost ukrepanja še povečala zaradi ekstremnih vremenskih dogodkov, ki so jih modeli podnebnih sprememb že dolgo napovedovali, zdaj pa povzročajo izjemno opustošenje in trpljenje po vsem svetu. V tednu, ko se svetovni voditelji pripravljajo, da bi na zasedanju ponovno poskusili doseči dogovor, s katerim bi se svet le izognil podnebni katastrofi, bo EESO glasoval o njim namenjeni resoluciji. V njej se zavzema za pogumne odločitve o ključnih obravnavanih vprašanjih: o podnebnem financiranju, prilagajanju, izgubah in škodi ter ambicioznejšem ukrepanju, in priznava, da imajo vlogo pri tem vsi sektorji. V EESO smo v zadnjih letih oblikovali trdna stališča o vseh teh elementih. Glas socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe je jasen in glasen.
Bistveno je nujno priznanje podnebne krize. Podnebne spremembe vplivajo na družbo, državljane, gospodarstvo in socialno stabilnost – to ni le okoljsko vprašanje, temveč je tudi eksistencialna grožnja. Pozivam vas in vaše organizacije, da nam pomagate prenesti sporočila iz naše resolucije,

da bo glas evropske civilne družbe poneslo vse do Šarm el Šejka.

24. in 25. novembra pa bo EESO v hrvaškem glavnem mestu Zagrebu gostil trojno razpravo o **vojni v Ukrajini in njenih posledicah za EU**, na kateri bodo obravnavana tri ključna vprašanja: Kako bosta vojna v Ukrajini in njen novi status države kandidatke vplivala na širitev EU in možnosti dolgoletnih držav kandidatk? Kakšen bo vpliv na evropske odločitve na področju energije in pot do ogljične nevtralnosti ob strmem zviševanju cen energije, ki povzroča gospodarske težave in preskuša trdnost odločenosti naših držav za zeleni prehod? Komuniciranje ima v tej vojni bistveno vlogo: kdo zmaguje, kaj je na tem področju novega ter kako Evropa obvladuje še en nov val dezinformacij?

Letos bodo ugledni strokovnjaki in ustvarjalci javnega mnenja tudi delili svoje ugotovitve in razpravljali s predstavniki civilnih organizacij, ki se spopadajo s posledicami vojne – od delodajalcev, katerih podjetja ogrožajo astronomski računi za energijo, do delavcev, ki s težavo ogrevajo svoje domove in se prebijejo skozi mesec, in aktivistov, ki sprejemajo izjemen val beguncev. Verjetno se tudi vaša organizacija sooča s temi težavami, zato vas vabim, da se dogodka udeležite po spletu. Pridružite se temu pogovoru in pomagajte ohraniti kulturo konstruktivnega dialoga in preverjenih informacij v teh težkih časih, ko je oboje vse bolj ogroženo.

Torej, spremljajte nas!

Cillian Lohan,
podpredsednik EESO, pristojen za komuniciranje

KOLEDAR DOGODKOV

26. in 27. oktober 2022, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

6.–18. november 2022, Sharm El-Sheikh

EESO na 27. na Konferenci pogodbenic

24. in 25. november 2022, Zagreb

Seminar o povezovanju EU

K BISTVU

V tej rubriki vabimo člane Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO), da opozorijo na teme, ki so zanje še posebej pomembne in na katere se osredotočajo pri svojih dejavnostih. Evropski parlament že tretjič od leta 2017 organizira evropski teden enakosti spolov, ki bo potekal od 24. do 30. oktobra. Ta tema je prednostna naloga celotne EU, zlasti EESO, ki se zavzema za enake pravice.

Maria Nikolopoulou, predsednica skupine EESO za enakost, pojasnjuje, kateri elementi povezujejo obe instituciji, kako želi EESO sodelovati v tem projektu, katerim vprašanjem je treba nameniti največ pozornosti in katere konkretne ukrepe bo EESO izvajal med tednom enakosti spolov.

MARIA NIKOLOPOULOU: EVROPSKI TEDEN ENAKOSTI SPOLOV V EESO

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) že drugo leto zapored sodeluje z Evropskim parlamentom in se pridružuje pobudi evropskega tedna enakosti spolov. Želi, da bi vidik spola postal običajen del razprav pri njegovem rednem delu.

EESO se je odločil, da bo oktobra in novembra v okviru sej svojih strokovnih skupin in posvetovalne komisije za spremembe v industriji (CCMI) organiziral več dogodkov. Poleg tega bo na oktobrskem plenarnem zasedanju, ki bo potekal med tednom enakosti spolov, razpravljal s poslanko in podpredsednico Evropskega parlamenta **Evelyn Regner**, ki je v Evropskem parlamentu pristojna za ta projekt.

EESO je podprl to pobudo in upam, da jo bomo lahko nadaljevali, vse dokler ne bomo spoznali, da kljub vse večjemu napredku v smeri resnične enakosti med moškimi in ženskami ta ni dovolj hiter niti dovolj trden. Naša družba odločno nasprotuje neenakosti, diskriminaciji in nasilju nad ženskami. Večina ljudi zavestno in javno zagovarja in spoštuje pravice žensk. Žal pa so nekateri pogledi in diskurzi tako globoko zakoreninjeni, da jih nekateri ljudje nezavedno sprejemajo in širijo, medtem ko drugi to počnejo namenoma, da bi preprečili družbene spremembe.

Pristojnosti strokovnih skupin EESO nam omogočajo, da osvetlimo položaj žensk v različnih okoljih, od tistih, v katerih prevladujejo moški, do tistih, v katerih so ženske najbolj zastopane. Enakost spolov ni le stvar žensk, temveč osnovni pogoj za oblikovanje pravične, odporne in uspešne družbe. Zato je pomembno, da ženske in moški hodijo po tej poti skupaj, se spoštujejo in podpirajo.

Maria Nikolopoulou, članica EESO in predsednica skupine za enakost

---

PREDSTAVLJAJTE SI UKRAJINO...

V rubriki „Predstavljajte si Ukrajino“ objavljamo fotografije, ki prikazujejo vojno v Ukrajini in njene posledice. To so pogosto pričevanja novinarjev, saj gredo tja, kamor mi ne moremo, in posnamejo, kaj se dogaja, da se ne pozabi.

To fotografijo je posnela, izbrala in komentirala **Jowita Kiwnik Pargana**, poljska novinarka in dopisnica za EU ter avtorica številnih prispevkov iz Ukrajine.

Medtem ko izbiram to fotografijo, Rusi raketirajo Kijev, Lvov, Dnipro, Harkov in Zaporožje. S tem, ko se Putin maščuje zaradi krimskega mosta, je ta fotografija žal postala aktualna. Tisto noč so se sirene oglasile ob 2.00. Oleksij Kolomjec, biatlonec in nekdanji olimpijec ZSSR, ki je bil tudi nosilec olimpijske bakle v Moskvi leta 1980, je zbudil svojo družino. Skrili so se v zatočišče, ki ga je Oleksij uredil v kleti svoje hiše. Sem je prinesel preproge, odeje, prešite odeje, spalne vreče in zalogo hrane ter skril orožje pod žimnico. Oleksijeva žena Ljudmila in njen vnuk sta objeta zaspala na kavču. Oleksij je na tleh ostal buden. Po eni uri je bilo opozorilo preklicano. Zjutraj so se sirene spet oglasile, zato so zajtrkovali v kleti, kot že prevečkrat v zadnjih dneh. Po 24. februarju so za Ukrajince zaklonišča postala del vsakodnevnega življenja. Veliko postaj podzemne železnice ter kleti v bolnišnicah, gledališčih in šolah so preuredili v zaklonišča. Nekateri Ukrajinci, kot Oleksij, jih pripravijo v svojih kleteh.

Jowita Kiwnik Pargana, poljska novinarka, dopisnica za Deutsche Welle v Bruslju in avtorica številnih prispevkov iz okupirane Ukrajine.

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V rubriki „Vprašanje za ...“ člane EESO prosimo, da pojasnijo, zakaj so predlagana mnenja pomembna za evropsko zakonodajo z vidika organizirane civilne družbe. Tokrat smo govorili s Tomaszem Wróblewskim, avtorjem mnenja o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti.

EESO: *Ste poročevalec za mnenje SOC/734: Pobuda proti zlorabam pravdnih postopkov zoper novinarje in zagovornike pravic. Gre za strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti v demokratični razpravi. Te tožbe škodujejo svobodi izražanja, zlasti preiskovalnih novinarjev, saj povzročajo sodno*

ustrahovanje in nadlegovanje. Evropska komisija je zato predlagala direktivo EU o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti. Kako EESO ocenjuje ta predlog in kaj bi zagotovilo njegovo učinkovitost?

Tomasz Wróblewski: Kaj so strateške tožbe za onemogo?anje udeležbe javnosti in kako se boriti proti njim?

Svoboda izražanja in svoboda javne razprave sta temeljna sodobne demokracije. Možnost posredovanja informacij, izražanja mnenj in predstavljanja stališč je ključna za razvoj informirane civilne družbe. Te temeljne vrednote usmerjajo dejavnosti za preprečevanje strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti.

V zadnjih letih narašča uporaba pravnih instrumentov in institucij kazenskega pregona za nadlegovanje in zastraševanje novinarjev, pa tudi družbenih aktivistov, zagovornikov človekovih pravic, žvižgačev in navadnih državljanov, ki se ukvarjajo z javnimi zadevami. EESO zato pozdravlja pobudo Komisije, s katero želi dati na voljo ustrezna orodja za boj proti takšni instrumentalizaciji pravosodja, ki ovira pretok informacij in možnosti za predstavljanje mnenj ter stališč.

Mehanizmi, ki jih predlaga Komisija, so zelo ustrezni, toda za obsežno obravnavo tega problema bi bilo treba razmisliti o njihovi razširitvi. Ker ima načrtovana direktiva čezmejno razsežnost, morajo posamezne države članice ukrepati sočasno, pregledati sedanja pravna sredstva in uvesti nacionalne rešitve, ki bi tudi na tej ravni zagotavljale ustrezno zaščito pred strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti

Pri tem ne smemo pozabiti na izredno pomembno vprašanje ustreznega izobraževanja. Tako predstavnike pravnih poklicev kot tudi udeležence javnih razprav je treba ozaveščati o nevarnosti, ki jo pomenijo takšne strateške tožbe, ter o možnostih za obrambo, ki jih zagotavljata direktiva ter nacionalna zakonodaja.

Tomasz Wróblewski, član EESO

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki Posebni gost boste našli mnenja in komentarje ljudi, katerih stališča, dejanja in angažiranost je vredno omeniti in deliti z javnostjo. V tej izdaji objavljamo članek Jowite Kiwnik-Pargane, poljske novinarke in dopisnice za Evropsko unijo.

Poljska novinarka **Jowita Kiwnik-Pargana** je po študiju na Poljski šoli za poročanje delala za časnik Gazeta Wyborcza in poljsko tiskovno agencijo. Sedaj je že več let akreditirana dopisnica za Evropsko unijo in dela v poljskem uradništvu Deutsche Welle v Bruslju. Je avtorica številnih člankov s področja socialnih vprašanj, kulture in mednarodnih zadev. Od februarja 2022 redno potuje v Ukrajino, da bi dokumentirala dogodke, povezane s tamkajšnjo vojno, in poročala o življenju Ukrajincev.

Jowita Kiwnik-Pargana: Moji ukrajinski junaki

Začelo se je na meji. Kmalu po začetku vojne v Ukrajini sem odšla na mejni prehod, takrat še ne službeno, temveč da bi dostavila humanitarno pomoč. V tistem času se je čez mejo valil tok ljudi, zlasti žensk in otrok, katerih načrti za prihodnost so v hipu postali zastareli.

Srečala sem ženske, ki so uspele vso svojo lastnino strpati v en nahrbtnik in prehodile več deset kilometrov peš do meje, potiskajoč pred seboj vozičke z otroki. Za seboj so v domovini pustile može in sinove ter odšle na pot, ne da bi vedele, kje bodo prenočile ali kdo jih bo lahko vzel k sebi.

Kmalu zatem sem kot novinarka odšla v Ukrajino, da bi poročala o tem, kako vojna spreminja človeška življenja.

Slišala sem zgodbo Inne iz Mariupola, ki se je tri tedne skrivala v kleti. Videla je, kako na ulici ležijo trupla njenih sosedov, vendar jih ni mogla pokopati, saj so povsod okoli padale granate.

Petro, prav tako iz Mariupola, mi je povedal, kako je iskal pitno vodo v ceveh litoželeznih radiatorjev.

82-letna Halina, ki je med vojno ostala sama, pa je dejala: „Videla sem staro žensko, ki je jokala. Šla sem do nje in ji rekla: Ne joči, kamorkoli greš, grem s teboj. Ne bom te pustila same.“

Spomnim se ukrajinskih otrok, ki so govorili o tem, kaj je za njih vojna. Petletna Alisa je vedela, da so bili ljudje med vojno ubiti. 12-letna Zhenia pa je odločno povedala, da Putin ni predsednik, temveč diktator.

Slišala sem za zgodbo deklice, katere nadomestna mati jo je ob rojstvu zapustila, njeni biološki starši pa niso nikoli prišli po njo.

Seznam junakov iz mojega poročila je dolg, za vsakim imenom pa stoji še ena zgodba, ki jo je zaznamovala vojna. Teh zgodb ni lahko poslušati, vendar je treba v takih trenutkih nadzorovati čustva.

To ni čas za naše čustvovanje, tu nismo za to, da z našimi junaki jočemo, temveč da prisluhnemo njihovim zgodbam. Čas za solze je kasneje, po opravljenem delu, doma.

Ukrajinci želijo govoriti. Govoriti o grozodejstvih, ki so jih zagrešili Rusi, in zavreči ruske dezinformacije, češ da Ukrajinci lažejo o napadih in se pobijajo med seboj.

Poslanstvo nas novinarjev je, da svet sliši o tem, kaj se dejansko dogaja v Ukrajini.

NOVICE EESO

EESO v razpravi pozdravil prednostno obravnavo MSP v prihodnjih ukrepih EU

Sodelujoči v razpravi o izzivih in perspektivah MSP v EU, ki jo je gostil EESO, so pozdravili ukrepe, napovedane v govoru o stanju v Uniji, in analizirali predloge EESO za lažji prenos podjetij, čeprav je njihovo vse večje število zaskrbljujoče.

Na plenarnem zasedanju EESO 22. septembra je med drugim potekala razprava na temo **MSP v Evropi – izzivi in perspektive**. V njej so sodelovali **David Clarinval**, belgijski minister, pristojen za MSP, **Isabelle Schömann**, zvezna sekretarka Evropske konfederacije sindikatov, in **Véronique Willems,** generalna sekretarka združenja SMEunited. Predstavjeno je bilo tudi mnenje EESO o prenosih podjetij v EU.

Minister Clarinval je orisal kompleksno situacijo, v kateri so se znašla belgijska MSP, s svojimi prednostmi – digitalizacija, inovacije, dostop do financiranja – in pomanjkljivostmi – premalo kvalificirane delovne sile, samodejna indeksacija plač in zamude pri plačilih. „Enotni trg je za ta podjetja temeljnega pomena," je dejal. „Vendar ne deluje vedno idealno in celo zdaj bi se lahko na energetske probleme v mnogih primerih še vedno odzvali na nacionalni ravni." Zatem je opisal ukrepe, ki so jih sprejele belgijske oblasti, da bi podjetjem pomagale premostiti energetsko krizo, s poudarkom na shemah prilagodljivosti plačil.

Sekretarka **Schömann** je priznala, da je sicer dobro in koristno podpreti MSP v teh težkih časih, revidirati pravila o državni pomoči in politiki konkurence ter vlagati v izobraževanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje, da se podjetjem pomaga pri zelenem in digitalnem prehodu, vendar bi bilo napačno, če bi MSP in podjetja na splošno socialno razsežnost dvojnega prehoda obravnavala zgolj z vidika znanja in spretnosti. Tako kot v prejšnjih krizah „ni sprejemljivo, da bi podjetja, vseeno, ali velika ali mala, prejela javna sredstva brez kakršnih koli pogojev". Po njenem mnenju „potrebujemo socialne pogoje za ohranitev zaposlovanja – takšnega, ki bo kakovostno in bo vključevalo tudi resnično uresničevanje demokracije na delovnem mestu z obveščanjem delavcev in posvetovanjem z njimi". Podjetja ne morejo predvidevati sprememb sama, tega se morajo lotiti skupaj z zaposlenimi, če želijo, da bo vsak sprejel uvedene ukrepe."

Generalna sekretarka **Willems** je pozdravila nove ukrepe, ki jih je v govoru o stanju v Uniji napovedala predsednica Komisije, zlasti omejitev dobička proizvajalcev električne energije in sveženj ukrepov za pomoč MSP, zlasti direktivo o zamudah pri plačilih, saj „enostavno ni pravično, da se eden od štirih stečajev zgodi zato, ker računi niso bili pravočasno plačani. Komisija je v tem mandatnem obdobju uvedla mnoge pobude,

ki bodo vplivale na MSP. Vendar teh zaenkrat še ne bi označili za ustrezen zakonodajni okvir," je dejala in opozorila na elemente, ki po mnenju njene organizacije manjkajo: predvsem mora preizkus za MSP postati učinkovitejši in zmanjšati je treba regulativno breme. „Načelo 'za enega sprejetega se eden odpravi' ni dovolj. Potrebujemo načelo 'za enega sprejetega se jih več odpravi'," je poudarila. (dm)

EESO poziva k oceni u?inka vse prihodnje zakonodaje z vidika mladih

EESO je na septembrskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje na lastno pobudo o oceni učinka EU z vidika mladih. Mladi že leta zahtevajo, naj se v postopkih odločanja upoštevajo njihova stališča. EESO je s tem mnenjem postal prva institucija EU, ki je podprla njihov poziv k mehanizmu za ocenjevanje učinka prihodnje zakonodaje z vidika mladih.

Odbor ugotavlja, da je treba mlade vključiti v oblikovanje politik, če naj bi evropsko leto prineslo dolgoročne rezultate in zapuščino, ki se bo ohranila tudi pozneje.

Poročevalka za mnenje **Katrīna Leitāne** je ob tem povedala: „Mladi pozivajo k oceni učinka EU z vidika mladih, da bi se izboljšala pravila in politike. Gre za orodje za analizo, ki bi na podlagi smiselnega sodelovanja z mladimi in s predlogi za blažitev posledic zagotavljalo, da nobena politika ne bo negativno vplivala na mlade in na prihodnje generacije."

EESO ugotavlja, da je Evropska komisija v sporočilu o izidih Konference o prihodnosti Evrope omenila oceno učinka EU z vidika mladih, vendar poudarja, da njen predlog ne zadošča za dosego ciljev prvotnega predloga ter ne vključuje vsebinskega sodelovanja z mladinskimi organizacijami in strokovnjaki, ravno tako pa ne upošteva mladih sistematično v vseh politikah, kar je potrebno za oceno dolgoročnega učinka politik na prihodnje generacije.

Zato poziva k tesnejšemu medinstitucionalnemu sodelovanju pri usklajevanju pobud, ki se že uspešno izvajajo, kot so mladinski evropski dialog, Vaša Evropa, Vaš glas, in Evropska prireditev za mlade. Poleg tega navaja več predlogov za spodbujanje sodelovanja mladih v EESO in bo razmislil o tem, kako bi oceno učinka EU z vidika mladih vključil v svoje delo. (gb)

Sklad za prilagajanje podnebnim spremembam za zagotovitev hitrega odziva na krize

EESO v mnenju na lastno pobudo predlaga ustanovitev sklada za prilagajanje podnebnim spremembam, da bi zagotovili hiter odziv na nove podnebne in energetske krize. Sklad bi dopolnjeval

veljavne politike EU in zagotovil učinkovitejšo uporabo obstoječih sredstev.

Čeprav na primer Solidarnostni sklad EU od leta 2002 zagotavlja izjemno podporo državam članicam s svojim letnim proračunom v višini 500 milijonov EUR, ne more kriti stroškov škode, ki so jo povzročile naravne nesreče v letu 2021. Samo v zahodni Evropi so poplave po ocenah povzročile škodo v vrednosti 38 milijard EUR.

Poročevalec **Ioannis Vardakastanis** je dejal: „Naša vizija za sklad je zagotoviti močan mehanizem financiranja z uporabo obstoječih sredstev EU za hitro odzivanje na izredne razmere in pomoč pri obnovi prizadetih skupnosti. To je zelo ambiciozen način za obnovo in zaščito območij, ki so jih prizadele pereče podnebne, energetske in okoljske krize."

Med pripravo proračuna za večletni finančni okvir EU za obdobje 2021–2027 in načrta za okrevanje NextGenerationEU tudi ni bilo energetske krize, ki vlada sedaj. Sklad bi potrebo po nujnih naložbah v alternativne vire energije obravnaval učinkoviteje kot obstoječi mehanizmi. To je še posebej pomembno zdaj, saj številni ljudje ne morejo plačati računov za plin ali elektriko.

„Na odzivanje na izredne razmere in nesreče zaradi podnebnih sprememb in energetske krize nismo ustrezno pripravljeni, tako kar zadeva obseg sredstev kot pravočasnost," je dejala **Judith Vorbach**, soporočevalka za mnenje. Dodala je: „Ustanovitev sklada za prilagajanje podnebnim spremembam bi bila pomembno orodje za odpravo teh pomanjkljivosti." (tk)

EU mora poudarjati socialno trajnost

EESO v mnenju na lastno pobudo poziva Komisijo, naj opiše določbe, ki so potrebne za razširitev taksonomije EU glede trajnosti na socialne cilje. Komisija je v skladu z uredbo o taksonomiji pooblaščena za objavo s tem povezanega poročila, vendar tega doslej še ni storila.

„EESO se zavzema za koncept celovite trajnosti, da bi taksonomija vključevala okoljsko in socialno trajnost. Socialna taksonomija bi pomagala usmerjati naložbe v socialne cilje," je dejala poročevalka **Judith Vorbach**. „Biti bi morala zlati standard in odražati višjo raven ambicij, kot jo zagotavlja zakonodaja."

Taksonomija EU je klasifikacijski sistem, ki določa seznam okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnosti za povečanje trajnostnih naložb v podporo evropskemu zelenemu dogovoru.

EESO meni, da bi socialna taksonomija pomagala pri obravnavanju lažnih trditev podjetij, ki želijo pritegniti družbeno odgovorne vlagatelje, z zagotavljanjem točnih informacij o njihovem socialnem odtisu. Pametno oblikovana socialna taksonomija lahko veliko prispeva k preprečevanju t. i. „socialnega lažnega oglaševanja" po vzoru „zelenega lažnega oglaševanja".

Kęstutis Kupšys, član študijske skupine, poudarja, da želi finančna industrija razpravljati o socialni taksonomiji. „Na trgu obstaja povpraševanje po trajnostnih finančnih produktih, vključno s socialno

trajnostjo," je dejal. „Če ne bomo imeli jasne razvrstitve glede tega, kaj šteje za „socialno", ta vidik na področju trajnostnih naložb ne bo upoštevan." (tk)

Temeljne pravice in pravna država: ?as je, da od priporo?il preidemo k dejanjem!

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 26. septembra organiziral konferenco o najnovejšem poročilu Evropske komisije o stanju pravne države za razpravo o tem, kako zagotoviti, da se bodo priporočila iz poročila pretvorila v vidne izboljšave v državah članicah.

Poročilo Evropske komisije o stanju pravne države prvič vključuje priporočila za posamezne države glede pravosodja, korupcije, medijev ter sistema zavor in ravnovesij. V Uniji je bil napredek neenakomeren in v številnih državah članicah ostajajo resni pomisleki.

„EU bi morala vedno izkoristiti vsa svoja orodja, vključno z režimom pogojenosti za zaščito proračuna, ko pride do novih napadov na demokracijo, pravno državo ali človekove pravice, čim se ti pojavijo in kjerkoli se zgodijo," je dejala predsednica EESO **Christa Schweng** v otvoritvenem nagovoru.

Evropski komisar za pravosodje, **Didier Reynders**, je pojasnil: „To leto nam je spet pokazalo, da je umestitev močne kulture pravne države v EU ključnega pomena. V trenutku, ko si skupaj prizadevamo pomagati Ukrajini pri obrambi njene suverenosti in celovitosti, lahko ostanemo verodostojni le, če varujemo pravno državo tudi znotraj EU."

Konferenca je bila tudi priložnost za predstavitev drugega zbirnega poročila skupine EESO za temeljne pravice in pravno državo, v katerem je prikazan pregled obiskov posameznih držav, ki jih je skupina opravila v letih 2020 in 2021 na Danskem, Nemčiji, Irski, Češki republiki, Španiji, Cipru in Litvi. **Cristian Pîrvulescu**, predsednik skupine za temeljne pravice in pravno državo, je pojasnil, da „čeprav so demokratični sistemi v obiskanih državah na splošno pokazali dobro stopnjo odpornosti, je potreba po zaščitnih ukrepih in sistemu zavor in ravnovesij, vključno z vlogo civilne družbe kot nadzornikom, jasnejša kot kdaj koli prej".

Edita Hrdá, stalna predstavnica Češke republike pri EU, je v zaključnem govoru poudarila pomen civilne družbe: „Civilna družba je sposobna oživiti človekove pravice. Spodbujanje pravne države je trajna naloga, ki zahteva ne le naše sodelovanje, temveč tudi stalno pozornost." (gb)

Ekološke nagrade EU 2022: najboljše ekološko MSP, najboljši trgovec z ekološko hrano na drobno in najboljša ekološka restavracija iz Nem?ije, Belgije in Švedske

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 23. septembra razglasil zmagovalce prvega natečaja za ekološke nagrade EU, ki ga organizira skupaj z Evropsko komisijo in drugimi partnerji, njegov namen pa je nagraditi odličnost v evropski ekološki vrednostni verigi.

Nagrajenci so:

- najboljše ekološko malo ali srednje živilsko podjetje: **Goodvenience.bio GmbH** – Magdala, Turingija, Nemčija
- najboljši trgovec z ekološko hrano na drobno: **La ferme à l'arbre de Liège** – Lantin, Liège, Belgija
- najboljša ekološka restavracija: **Lilla Bjers HB** – Visby, otok Gotland, Švedska

Nagrajence v vseh kategorijah so razglasili na posebni slovesnosti v prostorih Evropske komisije ob ekološkem dnevu EU, ki jo je gostil evropski komisar za kmetijstvo **Janusz Wojciechowski.**

Predsednica EESO **Christa Schweng** je ob tem dejala: „EESO je že več let med glavnimi zagovorniki bolj trajnostne in celovite prehranske politike v EU. Zato smo zelo ponosni, da smo soorganizatorji teh nagrad in da prispevamo k ozaveščanju o potencialu ekološkega sektorja za doseganje bolj trajnostnih prehranskih sistemov."

„Današnji zmagovalci so pokazali, kako si v vsakdanjem življenju prizadevajo za uresničitev bolj trajnostnih in pravičnejših prehranskih sistemov," je dodal **Peter Schmidt**, predsednik strokovne skupine EESO za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje (NAT).

Natečaj za nagrade je ena od zavez Komisije iz akcijskega načrta za razvoj ekološke pridelave, njegov namen pa je priznati odličnost v ekološki živilski verigi od kmetije do restavracije. (ks)

Tehnologije za odvzem ogljika v industriji klju?ne za doseganje ciljev zelenega dogovora

EESO je na septembrskem plenarnem zasedanju sprejel mnenje na lastno pobudo o tehnologijah za razogljičenje industrije EU.

S sprejetjem podnebne zakonodaje EU je bil določen ambiciozen cilj glede zmanjšanja emisij za leto 2030 in potrjen cilj, da je treba do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost. Te cilje bo mogoče doseči le, če bodo uvedene tehnologije za odvzem ogljika. Če bo zmanjševanje emisij toplogrednih plinov počasnejše in manj strogo, bo toliko večja odvisnost od odvzema ogljika za doseganje

ciljev Pariškega sporazuma.

„Razogljičenje bo zahtevalo temeljito preoblikovanje industrijskih dejavnosti v naslednjih 30 letih," je povedal **Andrés Barceló Delgado**, poročevalec za to mnenje. „Čeprav mnoge nizkoogljične tehnologije že obstajajo, je njihov napredek še vedno majhen. Za nadgradnjo in obsežno uvajanje teh prelomnih tehnologij bodo potrebni ambiciozni tehnološki časovni načrti, EU pa mora spodbujati inovacije s sredstvi iz skladov za podnebje in inovacije," je dodal.

Tehnologije za odvzem ogljika lahko glede na to, kdaj bodo uvedene, služijo dvema namenoma: i) pospešenemu doseganju ničelne stopnje neto emisij z izravnavo emisij iz sektorjev, v katerih jih je težje zmanjšati, s čimer se poveča verjetnost, da temperaturni pragovi ne bodo prekoračeni, ali ii) zmanjšanju globalnega segrevanja pod prag po prekoračitvi temperaturnih ciljev.

„Razvoj tehnologij skupaj z izobraževanjem in preusposabljanjem delovne sile so bistvenega pomena za zeleni prehod v predelovalni industriji. Ozaveščanje o zelenem in pravičnem prehodu v industriji in njegovo sprejemanje bi bilo treba podpreti s socialnim dialogom na evropski ravni, ravni držav članic in regionalni ravni. Da bo ta prehod uspešen in nihče ne bo prezrt, bodo ključni krepitev zmogljivosti ter projekti za opredelitev glavnih znanj in spretnosti," je pojasnila soporočevalka za mnenje **Monika Sitárová**. (ks)

Energija: EESO svari pred ustvarjanjem novih odvisnosti

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je v nedavnem mnenju podprl načrt Evropske komisije REPowerEU, s katerim naj bi se EU rešila odvisnosti od ruskega plina in nafte. Vendar je opozoril, da bi se številnim težavam, ki jih je treba zdaj nujno reševati, izognili ali jih bolje obvladali, če bi že davno zmanjšali odvisnost od uvoza energije in dokončali energetski trg, k čemur poziva že leta.

EESO je v mnenju, ki ga je sprejel na septembrskem plenarnem zasedanju, pripravili pa so ga **Stefan Back, Thomas Kattnig** in **Lutz Ribbe**, poudaril, da bodo povezani gospodarski in socialni učinki sedanje krize omajali demokratični sistem EU, če ne bodo najdene ustrezne rešitve. Potrebni so takojšnji ukrepi za zagotovitev zanesljive oskrbe z energijo po čim bolj ugodnih cenah za potrošnike in industrijo, ki jih je prizadelo sedanje drastično zvišanje cen. V nasprotnem primeru bodo nastali socialni nemiri.

EESO meni, da je načrt REPowerEU korak v pravo smer, vendar opozarja, da ti izredni ukrepi ne smejo privesti do novih odvisnosti in ne smejo škodovati prizadevanjem za čimprejšnje doseganje podnebne nevtralnosti.

Komisija bi morala pred sklenitvijo partnerstev z nedemokratičnimi ali politično nestabilnimi državami razviti geopolitično strategijo za uvoz energije, v kateri bi upoštevala tudi izredne razmere, povezane z energijo in podnebjem.

EESO meni, da je zaradi nujnega zagotavljanja zanesljive oskrbe potrebna prožnost pri začasni uporabi fosilnih goriv in goriv z nizkimi emisijami. (mp)

EU potrebuje ve? javnih naložb v energetsko infrastrukturo za boj proti podnebnim spremembam

EU mora reševati podnebno krizo s trojnim pristopom: mobilizacijo sredstev, vključevanjem državljanov in zasebnega sektorja ter močnim političnim vodstvom. To je sporočilo mnenja na lastno pobudo, ki ga je Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) sprejel na septembrskem plenarnem zasedanju.

V mnenju, ki sta ga pripravila **Thomas Kattnig** in **Lutz Ribbe**, je navedeno, da mora EU za zadovoljevanje vse večjega povpraševanja po električni energiji in doseganje podnebnih ciljev več vlagati v pametne sisteme energije iz obnovljivih virov ter infrastrukturo za shranjevanje energije in da morajo pri tem sodelovati vsi.

Po podatkih evropskega združenja za električno energijo Eurelectric mora EU podvojiti naložbe v elektroenergetsko omrežje, da bodo znašale 55 milijard EUR na leto, sredstva za izgradnjo čistih proizvodnih zmogljivosti pa povečati na 75 milijard EUR na leto.

„Za uresničitev energetskega prehoda in podnebnih ciljev potrebujemo obsežne javne naložbe. To je bistveno za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo, preprečevanje energijske revščine, ohranjanje dostopnih cen in ustvarjanje delovnih mest," je dejal **Kattnig**.

V zvezi s prihodnjo organizacijo energetskih sistemov in infrastrukture EESO podpira namero Komisije, da bo izboljšala zasnovo trga z električno energijo, in se odločno zavzema za pripravo ocen trga, ki bodo zajemale analizo ravnanja vseh potencialnih akterjev. „Za oblikovanje dobro delujočega energetskega trga je bistvenega pomena, da Komisija oceni prednosti in slabosti javnega in zasebnega lastništva in/ali zasebnega financiranja energetske infrastrukture," je dejal **Ribbe**.

EESO priporoča, da se naložbe v infrastrukturo financirajo z obdavčitvijo nepričakovanih dobičkov in uporabo zlatega pravila pri vseh projektih, povezanih z energetsko neodvisnostjo. (mp)

Cenovno dostopno in kakovostno zdravstveno varstvo za vse Evropejce: „model družbe, za kakršno se zavzemamo“

EESO je v razpravi s podpredsednikom Komisije Margaritisom Schinasom na septembrskem plenarnem zasedanju Komisijo pozval, naj bo ambiciozna pri izvajanju nove evropske strategije oskrbe. Osredotočil se je na zdravstvene delavce ter njihovo znanje in spretnosti, izobraževanje in delovne pogoje ter izpostavil krepitev zaupanja kot osnovni pogoj za uspeh evropskega zdravstvenega podatkovnega prostora.

EESO je na plenarnem zasedanju 22. septembra s podpredsednikom Evropske komisije in komisarjem za spodbujanje evropskega načina življenja, **Margaritisom Schinasom**, razpravljal o pobudah EU v okviru zdravstvene politike.
Predsednica EESO **Christa Schweng** je dejala: „EESO podpira vse pobude EU za vzpostavitev evropske zdravstvene unije ter povečanje odpornosti in pripravljenosti na morebitne prihodnje grožnje.“

„Odločeni smo pokazati, da zdravje ni samo politika, temveč je del tega, kar smo: gre za model odprte družbe, za katero se zavzemamo, in za naš evropski način življenja,“ je poudaril **g. Schinas**.

EESO je bil prva institucija EU, ki se je zavzela za oblikovanje evropske zdravstvene unije, in sprejel je mnenji o dveh nedavnih pobudah Komisije na področju zdravja, katerih cilj je doseči, da ima vsak Evropejec dostop do cenovno dostopne in visokokakovostne zdravstvene oskrbe.

V mnenju o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru je EESO ocenil, da je predlog o tem prostoru odlična priložnost, da se posameznikom omogoči dostop do njihovih osebnih zdravstvenih podatkov in nadzor nad njimi. Podprl je obsežno javno komunikacijsko kampanjo, ki bi ljudem pomagala razumeti koristi procesa izmenjave ter sistemu zaupati.

„Zaupanje bo bistveno. Državljani se morajo strinjati z uporabo njihovih podatkov, tako za izboljšanje javnih storitev kot za to, da jih raziskovalci morda uporabijo za boj proti boleznim in razvoj inovativnih rešitev,“ je dejal poročevalec za mnenje, **Gonçalo Lobo Xavier**.

EESO je sprejel tudi mnenje o strategiji za zdravstveno osebje in oskrbo, v katerem se je zavzel za ambiciozno strategijo oskrbe, osredotočeno na človeka, s katero bi lahko izboljšali zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo po vsej EU ter zagotovili enake standarde kakovosti v vseh državah članicah in regijah znotraj držav. V mnenju je predlagal vzpostavitev evropskega jamstva za oskrbo, da bodo imeli vsi prebivalci EU dostop do cenovno ugodnih storitev oskrbe.

„Sistem oskrbe je preizkus za naš evropski način življenja, ki mora biti socialno pravičen in vključujoč,“ je dejala poročevalka za mnenje, **Zoe Tzotze-Lanara**.

Soporočevalec za mnenje **Danko Relić** je poudaril potrebo po izobraženem, usposobljenem in motiviranem zdravstvenemu osebju. „Zdravstveni delavci morajo imeti dobre delovne pogoje. Biti morajo ustrezno plačani, imeti morajo dostojen delovni čas, dobro ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem ter jamstva za svoje zdravje in varnost pri delu,“ je poudaril **g. Relić**. (ll)

Boj proti energijski revš?ini mora biti med prednostnimi nalogami držav EU

Ker se bo število gospodinjstev v EU, ki ne morejo ogrevati svojih domov, verjetno še povečalo, letna energijska inflacija pa je že presegla 40 %, EESO v nedavnem mnenju poziva EU in države članice k nujnim ukrepom za preprečevanje in odpravljanje energijske revščine.

EESO poziva Evropsko unijo in države članice, naj enak dostop do energije in zanesljivo oskrbo z energijo po dostopnih cenah opredelijo kot absolutno prednostno nalogo.

EESO v mnenju Boj proti energijski revščini in odpornost EU, sprejetem na septembrskem plenarnem zasedanju, priznava pomen, ki ga ima energija v nedavnih pobudah Evropske komisije, kot so sveženj „Pripravljeni na 55“, izvajanje evropskega zelenega dogovora in val prenove. Vendar opozarja, da brez hitrega izvajanja, trdnih zavez in konkretnih ukrepov držav članic te pobude ne bodo zadostovale za reševanje sedanje krize.

„Potrebujemo skupen pristop k razumevanju in odpravljanju energijske revščine na ravni EU,“ je povedal **Ioannis Vardakastanis**, poročevalec za mnenje. „Na podlagi tega pristopa bi lahko nastala skupna opredelitev. Hkrati moramo državam članicam prepustiti, da vsaka najde rešitve po meri. Zagotoviti morajo, da najranljivejši ne bodo ostali brez podpore.“
Nacionalni ukrepi za ublažitev negativnih posledic naraščajočih cen za najranljivejše bi morali glede na posebne nacionalne in lokalne okoliščine vključevati neposredno finančno podporo in socialne ukrepe ali spodbude in podporo za zmanjšanje porabe energije.

Da bi zagotovili resnično vseobsegajoč pristop, je EESO pozval k oblikovanju široke in ambiciozne politične koalicije za obravnavanje energijske revščine, katere ukrepi bi se nadalje razvijali v strategiji EU. Njen cilj bi bil do leta 2030 zmanjšati energijsko revščino na najnižjo raven in jo dolgoročno v celoti odpraviti.
Poleg institucij EU bi koalicija vključevala organizacije civilne družbe, vključno s tistimi, ki predstavljajo družbene skupine, ki jim najbolj grozi energijska revščina. Vključiti bi bilo treba tudi lokalne in občinske organe.

EESO je poudaril tudi pomen naložb v energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost ter obsežno prenovo stavb. Države članice bi morale v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi dati prednost temeljiti prenovi, ki bi omogočila več kot 60-odstotni prihranek energije. Za izvedbo so vsekakor potrebne velike zasebne naložbe. (ll)

Komisija v smernicah za politike zaposlovanja držav ?lanic ustrezno obravnava najbolj pere?e izzive

EESO je pred kratkim pozitivno ocenil smernice Evropske komisije za politike zaposlovanja držav članic. Po njegovem mnenju so primerne, saj obravnavajo najnujnejša vprašanja na trgu dela.

V mnenju, ki ga je sprejel na plenarnem zasedanju septembra, je EESO poudaril, da vse bolj negotove geopolitične razmere – ki bodo po vsej verjetnosti negativno vplivale na gospodarstvo EU, povzročajo visoko inflacijo in recesijo ter zmanjšujejo kupno moč – zahtevajo odločno ukrepanje držav članic, ki bi si morale prizadevati za resnično povezan enotni trg, malim in srednjim podjetjem pa pomagati, da se razvijajo.

„Delovne sile znova vse bolj primanjkuje, zato bi bilo treba po našem mnenju izvajati učinkovite ukrepe za spodbujanje socialnih partnerjev k obravnavanju potreb po znanjih in spretnostih na nacionalni ravni. Ukrepi bi morali biti prilagojeni posameznim sektorjem in lokalnim razmeram. Pridobivanje potrebnih znanj in kompetenc postaja vse pomembnejše, tako za delavce kot za podjetja," je na plenarnem zasedanju povedala **Mariya Mincheva**, poročevalka za mnenje.

EESO se zavzema za to, da bi imeli socialni partnerji večjo vlogo pri pripravi in izvajanju reform ter politik na področju zaposlovanja, socialnega varstva in gospodarstva, kar je treba doseči med drugim s krepitvijo njihovih zmogljivosti.

V mnenju je navedel tudi, da je zmanjšanje stopnje neaktivnosti eden od ključnih izzivov in da je usmerjena podpora zlasti pomembna za dolgotrajno brezposelne. Poseben poudarek je namenil revščini zaposlenih in potrebi po političnih instrumentih, kot so dostojne plače, vključno z ustreznimi minimalnimi plačami, ter premišljene začasne finančne spodbude, ki jih spremljajo usmerjeni in učinkoviti ukrepi za usposabljanje in izpopolnjevanje.

Okrepiti je treba tudi politike za podporo mladim, invalidom in drugim ranljivim skupinam na trgu dela. Evropska komisija letos predlaga vrsto sprememb politik zaposlovanja držav članic. V njih upošteva najnovejše pobude in dodaja nove elemente, povezane z invazijo Rusije na Ukrajino. EESO pozdravlja osredotočenost Komisije na razmere po pandemiji COVID-19, da bi zagotovila trajnostno rast.

Spremenjene smernice obravnavajo različna vprašanja, kot so spodbujanje povpraševanja po delovni sili, izboljšanje dostopa do zaposlitve in vseživljenjskega pridobivanja znanj in spretnosti, boljše delovanje trgov dela, učinkovitejši socialni dialog in spodbujanje enakih možnosti za vse. (ll)

NOVICE SKUPIN

S staranjem Evrope se pove?uje potreba po uspešnih prenosih lastništva podjetij

Pripravila Mira-Maria Kontkanen, članica skupine delodajalcev EESO

V primerjavi z novoustanovljenimi podjetji uspešno prenesena podjetja dosegajo boljše rezultate v smislu preživetja, prometa, dobička, inovativnosti in zaposlovanja. Nove evropske podjetnike je sicer vsekakor smiselno podpirati, vendar je treba na poti Evrope do okrevanja in rasti spodbujati tudi prenose podjetij.

Prenos lastništva je sestavni del življenja podjetja, ki s staranjem evropskih podjetnikov postaja vse pomembnejši. V Evropi se vsako leto izvede približno 450.000 prenosov podjetij s skupno dvema milijonoma zaposlenih. Po ocenah pa vsako leto za približno 150.000 podjetij obstaja nevarnost, da ne bodo uspešno prenesena, kar ogroža približno 600.000 delovnih mest.
Povečanje števila uspešnih prenosov podjetij neposredno koristi evropskemu gospodarstvu. Dobro delujoči ekosistemi za prenos podjetij in podporni mehanizmi ne le varujejo evropska delovna mesta, temveč spodbujajo ekonomsko in socialno kohezijo na podeželju ter zagotavljajo vrsto različnih izdelkov in storitev, pa tudi preživetje na teh območjih. Prenosi podjetij lahko tudi spodbudijo zeleni in digitalni prehod evropskih mikro, malih in srednjih podjetij, saj je prenos lastništva pogosto pravi trenutek za prenovo podjetja in uvajanje novih načinov poslovanja.

Čeprav je za prenos podjetja na koncu odgovoren podjetnik, je mogoče na ravni držav članic in EU storiti več, da bi povečali število uspešnih prenosov, vključno z:

- ozaveš?anjem, npr. z vzpostavitvijo tedna prenosov podjetij in nacionalnih forumov za deležnike s tega podro?ja;
- razvojem barometra za prenose podjetij za celotno EU, s ?imer bi tako na evropski kot nacionalni ravni podprli z dokazi podprto oblikovanje politik;
- vklju?evanjem znanja o nakupu podjetja in nasledstvu v podjetniško izobraževanje ter razvojem spodbud za prenos malih podjetij na mlade podjetnike;
- razvojem ?ezmejnih prenosov mikro, malih in srednjih podjetij, npr. s povezovanjem trgov za prenos podjetij po vsej EU.

Evropa si mora prizadevati za to, da bi bil prevzem obstoječega podjetja enako privlačna in uveljavljena možnost kot ustanovitev novega podjetja. To bo mogoče doseči le, če bodo EU in države članice spodbujanje prenosov podjetij umestile v jedro svojih politik okrevanja, rasti in podjetništva.

Celotni članek je na voljo v septembrski številki biltena skupine delodajalcev. Mnenje EESO *Prenosi podjetij kot spodbujevalci trajnostnega okrevanja in rasti v sektorju MSP*, za katerega je bila ga. Kontkanen poročevalka, je na voljo tukaj.

Dostojno delo po vsem svetu: boj proti prisilnemu delu in zavzemanje za izboljšanje delovnih pogojev v evropskih dobavnih verigah

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Odločno podpiramo napredek Komisije na področju dostojnega dela, vendar nas skrbi, da bi vrzeli v sedanjih predlogih lahko privedle do neoptimalnega izvajanja.

Prisilno delo je morda za številne Evropejce neaktualna tema, v resnici pa se nas to vprašanje tiče veliko bolj, kot se zdi. Ugotovljeno je bilo, da številni izdelki za vsakdanjo rabo – od oblačil do pametnih telefonov – vsebujejo materiale, ki so rezultat prisilnega dela.
Prizadevanja za zmanjšanje in preprečevanje sodobnega suženjstva so privedla do stalnega zmanjševanja števila oseb, ujetih v prisilno delo. Leta 2016 pa se je ta trend obrnil.

Mednarodna organizacija dela (MOD) ocenjuje, da je bilo leta 2021 v prisilnem delu 28 milijonov oseb, kar je 10 milijonov oseb več kot leta 2016. Število otrok, starih od 5 do 17 let, ki delajo, se je v istem obdobju povečalo za več kot 8 milijonov na skupaj 160 milijonov.

Evropska unija se poskuša boriti proti sodobnemu suženjstvu v drugih državah v okviru svoje trgovinske politike. Ta prizadevanja niso neuspešna. V začetku tega leta je Mednarodna organizacija dela razglasila Uzbekistan za državo, kjer ni dela otrok ali prisilnega dela, na podlagi prizadevanj EU, ZDA, Nemčije, Švice in Mednarodne organizacije dela.

V zadnjem času si EU prizadeva okrepiti orodja, ki jih uporablja za boj proti zlorabam na področju dela v tujini. Komisija je februarja objavila Sporočilo o dostojnem delu po vsem svetu, v katerem je ponovila zavezanost Evrope dostojnemu delu doma in po svetu. V sporočilu so opisana tudi področja, na katera se namerava Komisija osredotočiti pri krepitvi prihodnjih in obstoječih orodij. Predlagana direktiva o potrebni skrbnosti podjetij glede trajnostnosti določa obveznost velikih podjetij, da znotraj svoje dobavne verige odgovorijo na negativne učinke na okolje in vplive na človekove pravice. Poleg tega je predsednica von der Leyen v svojem govoru o stanju v Uniji napovedala predlog za prepoved vstopa blaga, proizvedenega s prisilnim delom, na trg EU.

Trdno podpiramo prizadevanja Komisije za dostojno delo. Kljub temu smo zaskrbljeni, da bi vrzeli v sedanjih predlogih lahko privedle do neoptimalnega izvajanja. Številna mala in srednja podjetja ne bodo dosegla praga za zaposlene ali neto prometa, da bi zanje veljala ta zakonodaja. Uporaba nejasne terminologije v direktivi ogroža njen pomen, zaradi česar je treba pojme pojasniti. Če ne bodo določeni okviri za socialni dialog, obstaja tveganje, da delavci ne bodo mogli koristno prispevati k nadzoru. Prizadevanja Evrope za izboljšanje delovnih standardov po svetu so vsekakor plemenita, vprašanje pa je, ali se bodo njeni predlogi ustrezno izvrševali. (lc)

Naši sistemi oskrbe in zdravstvenega varstva morajo biti osredoto?eni na ljudi, njihove pravice in potrebe

Pripravil Danko Relić, član skupine organizacij civilne družbe v EESO in poročevalec za mnenje SOC/720

Za razvoj trdnega in odpornega zdravstvenega sistema in sistema oskrbe v Evropski uniji potrebujemo izobraženo, sposobno in motivirano zdravstveno osebje. Naši sistemi oskrbe in zdravstvenega varstva morajo biti osredotočeni na ljudi, njihove pravice in potrebe.

To pomeni tudi, da bi morali ljudje sodelovati v vseh ustreznih razpravah, posvetovanjih in odločitvah. Če bodo ti pogoji izpolnjeni, bomo lahko dosegli zdravstveno varstvo, osredotočeno na človeka in dostopno vsem, ter „pravico do zdravja“, kot je priporočila Konferenca o prihodnosti Evrope. Samo tako bomo lahko vsem Evropejcem zagotovili enak in trajnostnen dostop do cenovno dostopnega, preventivnega, kurativnega in kakovostnega zdravstvenega varstva.

EESO v nedavno sprejetem mnenju na lastno pobudo *Strategija za zdravstveno osebje in oskrbo za prihodnost Evrope* (SOC/720) poziva k ustanovitvi evropske službe za nadzor zdravstvenega osebja, ki bi državam članicam pomagala vzpostaviti in vzdrževati strukture načrtovanja ter usklajevati čezmejne vidike načrtovanja. To bi bilo povezano s svobodo gibanja zdravstvenih delavcev in negovalcev. Odbor predlaga tudi posodobitev akcijskega načrta za zdravstveno in negovalno osebje v Evropski uniji, ki vključuje integrirano načrtovanje in napovedovanje potreb po zdravstvenem osebju in negovalcih, ter posodobitev znanj in spretnosti delovne sile v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi, zlasti da bi lahko izkoristili priložnosti, ki jih ponuja digitalizacija.

Več o mnenju SOC/720 na: https://europa.eu/!9YgygW

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Geopoliti?ni pretresi na pragu Evrope: vidik civilne družbe

Letni seminar EESO za strokovnjake za komuniciranje iz civilnodružbenih organizacij, ki bo 24. in 25. novembra v Zagrebu, bo posvečen posledicam vojne v Ukrajini za EU, na njem pa bodo obravnavana tri težavna vprašanja.

Na seminarju z naslovom „Geopolitični pretresi na pragu Evrope: vidik civilne družbe“ bodo obravnavani trije glavni vidiki vojne:

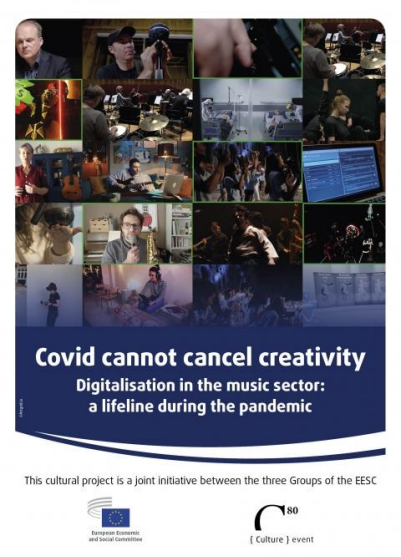
širitev EU: Ali bo vojna spremenila potek širitve EU? V kolikšni meri je Ukrajina, ki je zdaj država kandidatka, pripravljena na pristop k EU? Kako pravi?na je ta posebna obravnava z vidika držav kandidatk, ki že leta ?akajo na vstop v EU? Kako se pri tem upošteva možnost evropske geopoliti?ne skupnosti?

- **energija**: Kaj lahko države EU storijo, da bi ljudem pomagale prebroditi krizo, ko EU obra?a hrbet cenejšemu ruskemu plinu in nafti ter se evropska industrija in delavci soo?ajo s pritiski? Ali bodo zapadle v skušnjavo in se vrnile k premogu, ki mo?no onesnažuje okolje, ali pa bodo pospešile zeleni prehod? Ali lahko EU države ?lanice iz te krize reši tako uspešno kot iz krize zaradi COVID-19?
- **komunikacija**: Komuniciranje je eno od klju?nih orožij v tej vojni, saj izkoriš?a vse nove možnosti, ki jih ponuja tehnologija. Kako nasprotujo?e si strani izkoriš?ajo ta potencial? Kdo na tem podro?ju zmaguje in kako se EU soo?a z novim valom dezinformacij?

Med glavnimi govorniki bodo novinarji **Tim Weber**, strokovnjak za dezinformacije na spletu in ustanovitelj mreže BBC Online, **Regis Genté**, soavtor knjige „Volodymyr Zelensky: Dans la tête d’un héros“ (Volodimir Zelenski: v glavi junaka), in **Dušan Gajić**, avtor dokumentarnega filma „Trideset godina mature“ (Trideset let mature) o krizi identitete, ki jo je v Srbiji sprožila vojna.

Dogodek sodi v niz seminarjev o povezovanju EU in letos poteka že šestnajstič. Namen je ponuditi platformo, prek katere se lahko strokovnjaki za medije in komuniciranje iz organizacij civilne družbe povežejo in razpravljajo o aktualnih vprašanjih skupnega interesa, ki vplivajo na Evropo. Povezuje člane EESO in druge predstavnike EU, partnerske organizacije iz držav članic, novinarje in raziskovalce, ki razpravljajo o aktualnih vprašanjih.

Celoten program bo kmalu na voljo na spletni strani EESO. Udeležba na dogodku je mogoča samo na povabilo, vendar je nekaj mest na voljo za zainteresirane deležnike. Če želite prejeti vabilo, pišite na naslov: pressofficers@eesc.europa.eu.(dm)

Ustvarjalnost v ?asu pandemije COVID-19: glasbena industrija

Na spletišču Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) je na ogled serija videoposnetkov pogovorov z glasbenimi ustvarjalci o tem, kako je pandemija COVID-19 spremenila njihovo delo.

Kulturni in ustvarjalni sektor sta med panogami, ki jih je pandemija COVID-19 najbolj prizadela. Z uporabo digitalnih orodij, ustvarjalnostjo in inovativnostjo pa so umetniki uspeli ostati v stiku s svojim občinstvom. Pojavile so se nove oblike vsebin. Nekatere so umetniki snemali pri sebi doma in tako ustvarili bolj oseben odnos z občinstvom. Z digitalizacijo je glasba postala dostopnejša tudi marginaliziranim in ranljivim skupinam.

V seriji pogovorov z naslovom „COVID ne more zatreti ustvarjalnosti“ teče beseda o tem, kako se je sektor prilagodil omejevalnim javnozdravstvenim ukrepom, uvedenim zaradi COVID-19, s pametno uporabo digitalizacije in inovacij, kako je pandemija pospešila digitalizacijo v glasbenem sektorju in kako je mogoče po pandemiji izkoristiti inovacijski zagon. Poseben poudarek je na koristih, ki jih ima glasbeni sektor od digitalizacije.

Ta projekt, ki je nastal na pobudo treh skupin, ki sestavljajo EESO (skupini delodajalcev in delojemalcev ter skupina Raznolikost Evrope), bo pokazal, kako pomembna je kultura, tudi v času krize, in kako sta podpora sektorju in pomoč pri njegovem preživetju bistvena za našo družbo in bosta imela bistveno vlogo pri spodbujanju okrevanja.

Projekt „COVID ne more zatreti ustvarjalnosti“ bo zaživel 26. oktobra. Pogovore si lahko ogledate TUKAJ. (ck)

Razstava EESO ob 20. obletnici skupne evropske valute

„Pot do evra“ je slikovni prikaz zgodovine evra in združuje gradivo iz Zgodovinskega arhiva Evropske unije, z informacijami, ki jih je zagotovila Evropska komisija, in razstavo Hrvaške narodne banke.

Vpričo trenutnih razprav o morebitni uvedbi digitalnega evra sovpadajo praznovanja 20. obletnice evra s povečanjem števila držav članic EU, ki ga uporabljajo kot svojo valuto, saj se bo Hrvaška 1. januarja 2023 pridružila območju evra.

Projekt prikazuje pot od prvotnega koncepta do dejanske uvedbe evrskih kovancev in bankovcev ter razlaga velik pomen enotne valute, ki je hkrati dokaz miru in najbolj oprijemljiv primer evropskega povezovanja.

Razstava je na ogled v prostorih EESO od **5. do 31. oktobra 2022**. (ck)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. ?Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poro?ilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

11/2022